

Dün yapılan açık oturumda tiyatro konusu tartışmaçularından Asilyazıcı fikrini açıklarken...

Tiyatrocular tartıştılar

Türk Tiyatrosu bir krizin eşliğindedir

23 Ocak Pazartesi günü Saat 21 de; Türk - Amerikan Üniversiteler Derneği'nin düzenlediği açık oturumda «Tiyatrolarımızın bugünkü Repertuar Sorunları» tartışıldı. Dernek adına İsmail İşmen'in açış konuşmasından sonra, İbrahim Hoya'nın yönettiği açık oturuma; oyun yazarlarından Güngör Dilmen, Kalyoncu, Haldun Taner, Devlet Tiyatrosu'ndan son dakikada katılmaktan vazgeçen Cüneyt Gökçer'in yerine Mahir Canova, özel tiyatrolardan Erol Keskin, Lâle Oraloğlu, eleştirmenlerden Selmi Andak, Burhan Arpat ve Hayati Asilyazıcı katılmışlardır. Genel olarak konuşmacılar Şehir ve Devlet Tiyatrolarının oyun seçimlerinde çok taraf tuttukları konusunda bir fikir birliğine vardılar. Özellikle İki kurumun «Edebi Heyet» lerinin, bugün artık tamamen güdümlü oyunların sahneye konmasında yarış halinde oldukları, gönderilen telif ya da çeviri eserlerinin kabul veya geri çevrildiklerine dair en küçük bir bilgi verilmediği için sert

eleştiriler yapılmıştır.

«... Tiyatroların içinde bulundukları çıkmaza bir çözüm yolu bulunmazsa kısa sürede Türk Tiyatrosu, çıkmazdan da öte bir «krize» sürüklenebilir. Orneğin özel ve ödenekli tiyatrolar, repertuar sorunlarını bir çözüme götürebilirlerse, Türk Tiyatrosu, yörüngesine oturabilir. Oysa repertuar diye tartışılan konu, elbetteki «Edebi Heyet» in varlığıyla çelişecek ve doğrudan doğruya bir çıkmaz yaratacaktır» dendi. Nitekim, mevsim başındanberi devam edegelen sürtüşmeler, tiyatromuzdaki çıkmazı yeni bir biçime götürmüştür, bu çıkmaz, bu şaşkınlık, bu aldırmaçlık. Ve getireceği zararların önlenme çareleri üstünde durulmuş, ayrıntılı olmamakla birlikte değişik, ilgi çekici konuşmalar sunulmuştur ortaya.

Kimi konuşmacılar da, Türk Oyun Yazarlarına öncelik tanıması için ısrar etmişler; Ulusal Türk Tiyatrosu'nun doğması konusunda doğrudan doğruya Türk Oyun Yazarlarının çabalarının önemsenmesi gerektiği, oyun seçimlerinde oranın

yüzde elli değil, yüzde altmış olması öne sürüldü. Ayrıca, Şehir Tiyatrosu'nun hiç bir temsilci göndermemesi hem konuşmacılar, hem de dinleyiciler tarafından üzüntüyle karşılanmıştır.

Konservatuvar azlığı, oyuncuların yetersizliği, tiyatroların iki büyük kenite çöğalması, güçlü toplulukların sayıca azaldığı da belirtildi. «Bir ulus dil ve edebiyat aşamasını yaparken, tiyatromuz yerinde mi sayacak? Bir ulusun hayatı, oluşması, sanat alanında yapacağı aşamalarla sıkı sıkıya ilintilidir. Tiyatro, hele biz de yüce bir okuldur. Az gelişmişlik, ekonomik yetersizlik sanatçılarımıza büyük görevler yüklemiştir.» Tiyatromuzun temelini beliriyen repertuar sorunları, gerçek olgular diye alındı. Kültür Müstesarının kişisel atasarrufları üzerinde de genişçe durulmuş, oyunlardaki bir çok kelimelere kadar sansürü işlettiği söylenmiş ve Müsteşarın aşırı tutuculuğu sert bir biçimde yerilmiştir. Dinleyicilerin de katıldığı açık oturum geç saatlerde sona ermiştir.